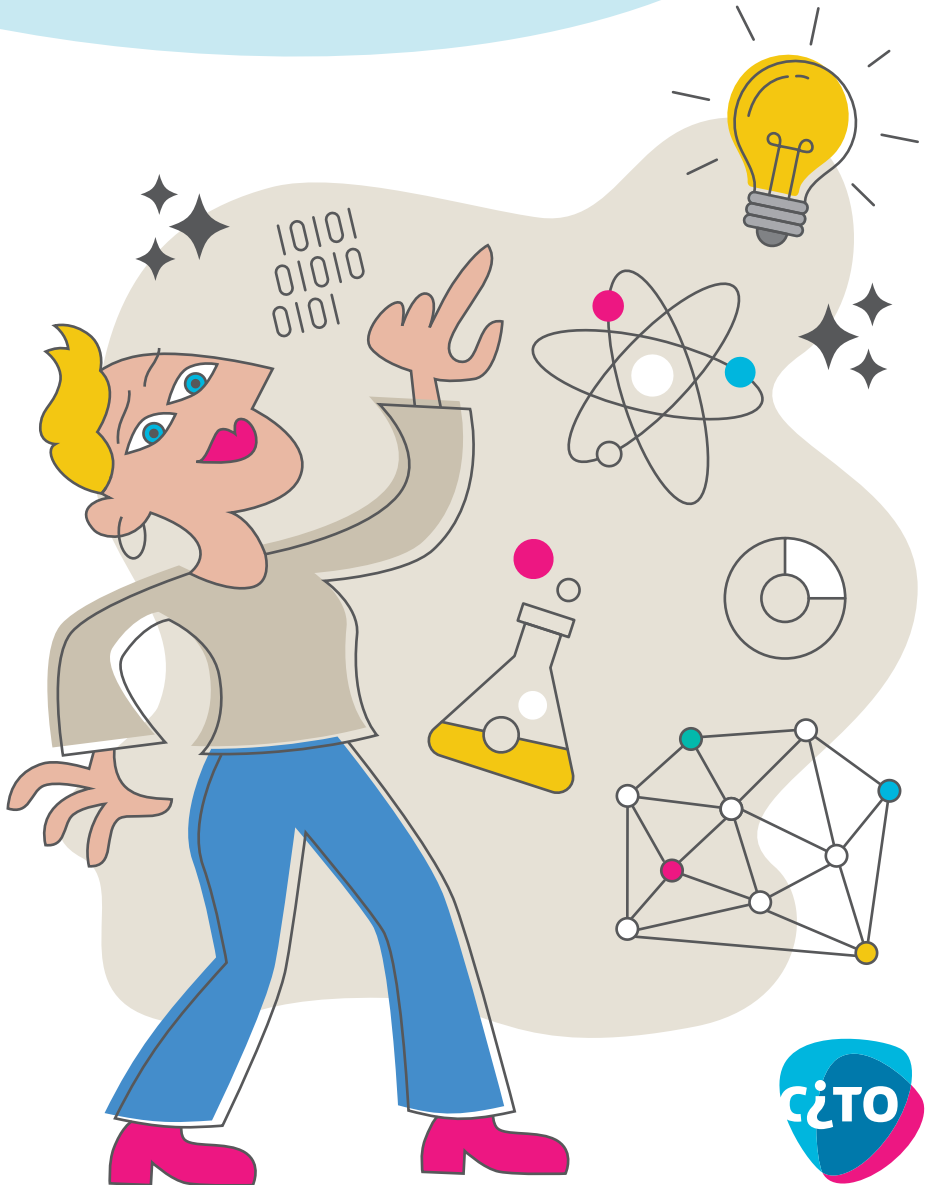

Innovatiethema's

onderdeel van Innovatieagenda 2026-2029

Vier innovatiethema's

Cito gelooft in een wereld waarin iedereen een eerlijke kans krijgt om zich te ontwikkelen. Daarom maken wij leren zichtbaar. Zodat jij met vertrouwen je volgende stap kunt zetten.

En die missie vraagt van ons dat wij ook blijven leren en bewegen. We onderzoeken wat werkt, en innoveren wat er beter kan. Daardoor blijven onze producten relevant en helpen ze jou elke dag beter te beslissen wat je volgende stap is.

In deze innovatie agenda 2026-2029 bundelen we onze onderzoeks- en innovatie-activiteiten aan de hand van 4 thema's. Thema's waar we afgelopen jaren al een start maakten en volop mee door kunnen, en thema's die we toevoegen in het licht van vandaag.

- 1 Groeien als jezelf
- 2 Verrijkende metingen
- 3 Buiten gewone vakken
- 4 Balans tussen mens en machine

Groeien als jezelf

Leerlingen moeten kunnen leren en groeien op een manier die bij hen past.

Iedereen brengt zijn eigen ervaringen, talenten en uitdagingen mee naar school. De groei die ze doormaken, verloopt zelden volgens een strak, lineair patroon.

Persoonlijke leerpaden worden daarom steeds belangrijker dan uniforme routes richting succes. Zeker in een meer diverse samenleving. Dit vraagt om een verschuiving in denken: van relatieve normen – die vooral meten wie er boven of onder het gemiddelde zit – naar inzicht bieden in waar een leerling staat en hoe die de volgende stap kan zetten.

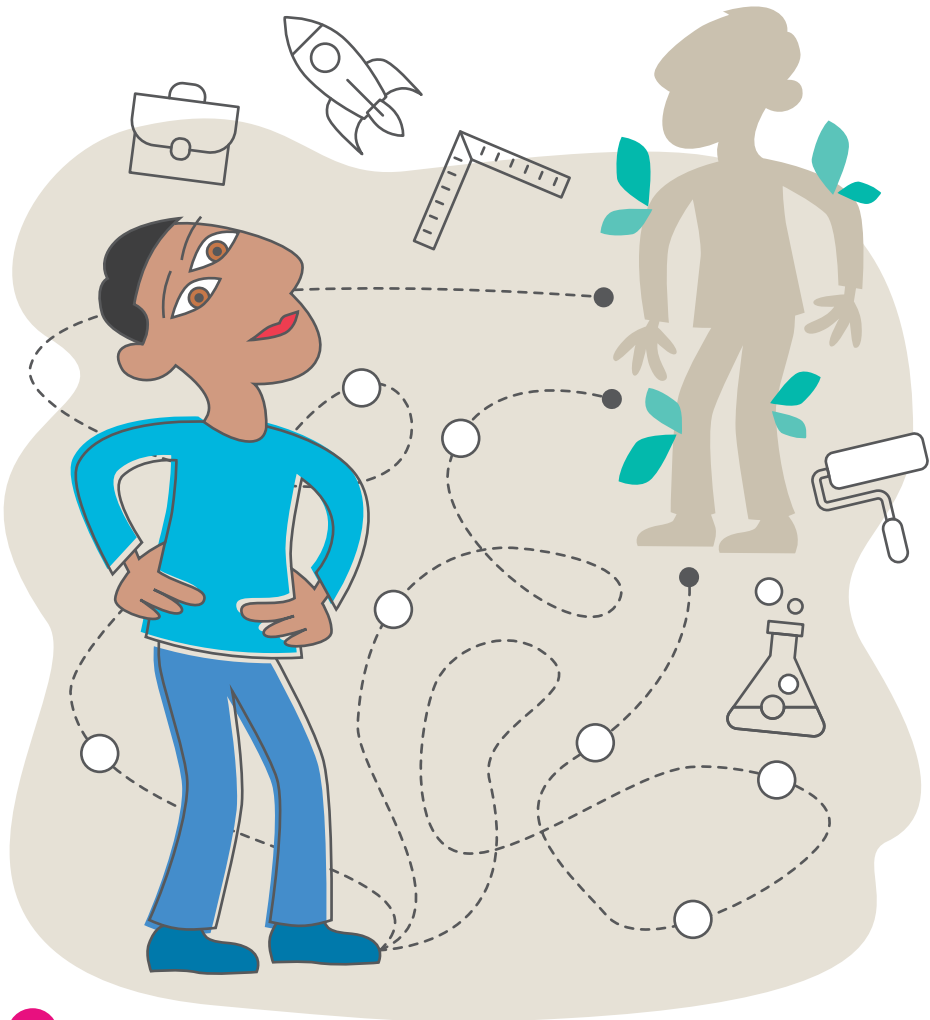
We laten hoge verwachtingen niet los. We maken ze persoonlijk en concreet, zodat leerkrachten én leerlingen weten welke haalbare volgende stappen er zijn. Daarmee bieden we eerlijke kansen waarin alle leerlingen zich kunnen ontwikkelen.

Het gaat om toegankelijke leeromgevingen waar diversiteit niet als een probleem wordt gezien, maar als een kracht. Zo wordt leren betekenisvol en motiverend, terwijl prestatiedruk vermindert.

Onze belofte:
Wij ontwikkelen producten die leren zichtbaar maken, zodat je met vertrouwen de volgende stap kunt zetten.

Onderwijsvraagstukken die in dit thema centraal staan:

- Hoe kunnen we toetsvormen ontwerpen die recht doen aan de veelzijdigheid en diversiteit van leerprocessen?
- Hoe kunnen we leerlingen stimuleren hun ontwikkeling zichtbaar te maken, zonder de prestatiedruk te vergroten?
- Hoe kunnen we toetsen en beoordelen herontwerpen, zodat ze meer gericht zijn op groei en ontwikkeling dan op het simpelweg vaststellen van een prestatieniveau?

Verrijkende metingen

In een snel veranderde wereld verdienen onze toetsen een upgrade. Denk aan verrijkende opdrachten waarin je de vaardigheden zo goed als meteen kunt aflezen, waarvan je de validiteit kunt doorvoelen, die een doorkijkje geven naar de vaardigheid buiten schooltijd en die vaardigheden integreren als dat van meerwaarde is.

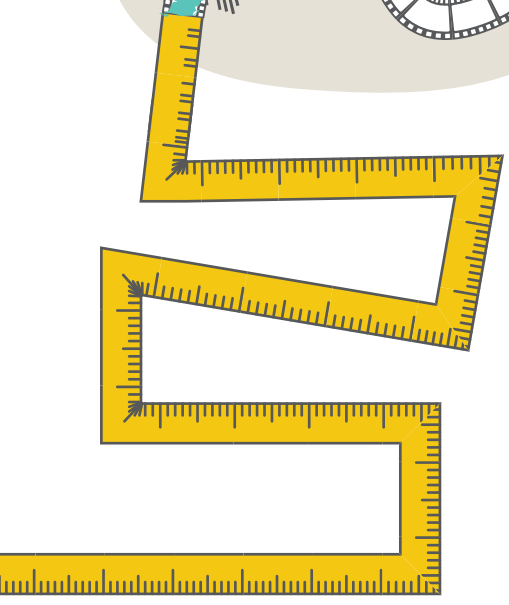
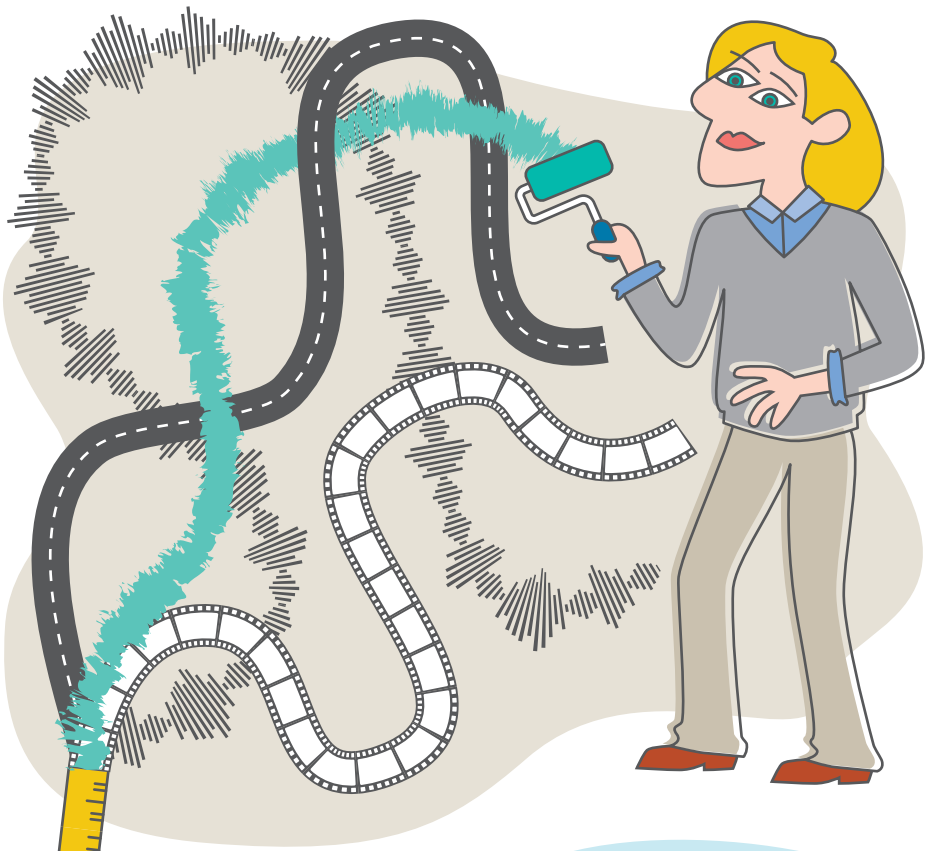
En niet zonder reden: in de veranderende wereld met veranderende banen in een ongewisse toekomst, komt er nadruk op andere vaardigheden. **Wat als we het volgen en zichtbaar maken van deze vaardigheden aanvliegen met onze kennis van nu, zónder onze historie van meten de boventoon te laten voeren?**

We gebruiken slimme technologieën om vernieuwende meetinstrumenten te ontwikkelen voor vaardigheden die we eerder niet (afdoende) maten. Verrijkende metingen is een thema dat draait om het maken van keuzes die leren en toetsen echt verbinden met de maatschappij.

Onderwijsvraagstukken die in dit thema centraal staan:

- Hoe kunnen we beoordelingspraktijken ontwikkelen die recht doen aan complexe, geïntegreerde vaardigheden zoals probleemoplossing, creativiteit en samenwerken of productieve vaardigheden zoals spreken?
- Hoe kunnen we technologie inzetten om real-time, bruikbare feedback te geven aan leerlingen en docenten zonder verlies van didactische betekenis?
- Hoe kunnen we formatieve en summatieve metingen zo integreren dat toetsen het leren ondersteunen, zonder het ongewenst te sturen?

Onze belofte:
We ontwikkelen vernieuwende meetinstrumenten die leren en toetsen verrijken en verbinden aan de maatschappij.

Buiten gewone vakken

Het volgen van vaardigheden als lezen, burgerschap en digitale geletterdheid stelt scholen voor een opgave. Het meten van vaardigheden die niet in één vak bij één vakdocent beoefend worden, vraagt dat we die vaardigheid over vakken en tijd heen volgen. Hoe verhouden deze meetmomenten zich tot elkaar, en hoe geven ze samen voldoende houvast voor de volgende stap in leren?

Zo'n aanpak roept veel vragen op die traditioneel niet bij losse instrumenten spelen. Vragen die maken dat we grondig moeten kijken naar het systeem van toetsen die een leerling in zijn schoolcarrière maakt. Hoe kunnen we met informatie van veel verschillende opdrachten en verschillende leraren samen komen tot informatie voor en over leren van een leerling?

Deze kernvakken zijn niet uitputtend, maar illustratief voor allerlei vaardigheden waarbij dit speelt en lossen we niet op met een paar losse slimme toetsen. Daarbij komt bij dat deze thema's inhoudelijk vaak volop in beweging zijn op het moment dat onderwijs er al in moet opleiden. Van het meten van diverse vaardigheden in project-onderwijs, het invullen van burgerschapsonderwijs vanuit verschillende levensbeschouwelijke achtergronden, en de razendsnelle ontwikkelingen in digitale vaardigheden; **het meten van dit soort vaardigheden doet beroep op onze innovatiekracht in onze expertise van meten.**

Onze belofte:
We bedenken toetsoplossingen die een breed beeld geven en leren en toetsen verbinden met de maatschappij.

Onderwijsvraagstukken die in dit thema centraal staan:

- Hoe kunnen toetsen leerlingen en leraren actief betrekken bij het leerproces dat vakoverstijgend plaatsvindt?
- Hoe kunnen we opdrachten en toetsen flexibel ontwerpen zodat ze meebewegen met veranderende onderwijsvisies en actuele maatschappelijke thema's?
- Hoe kun je vanuit datapunten uit allerlei vakken komen tot beoordelingen en beslissingen?
- Hoe kunnen we de validiteit en betrouwbaarheid van toetsen waarborgen wanneer vaardigheden steeds breder en complexer worden én over verschillende vakgebieden heen gemeten moeten worden?

Balans tussen mens en machine

De grote hoeveelheid data uit huidige technologische oplossingen biedt veel mogelijkheden om leren zichtbaar te maken, en om leren en toetsen slimmer en efficiënter te maken. Tegelijk is er, misschien meer dan ooit, behoefte aan menselijkheid, duiding en persoonlijk contact. Technologie kan processen personaliseren maar het is de aandacht die iets persoonlijk maakt. En bovendien: niet alle informatie van waarde is te vangen in data. **De vraag draait niet om wat er technisch mogelijk is, maar om wat er didactisch en pedagogisch gewenst is.**

Om te voorkomen dat de ethische en maatschappelijke discussie over de impact van technologie wordt geïgaleerd door alleen sceptici of juist door louter enthousiastelingen, vliegen we dit technologische thema juist aan vanuit de waarden van het onderwijs. De uitdaging is vervolgens helder: hoe versterken we die onderwijskundige insteek met technologie, zodat die daadwerkelijk het leerproces ondersteunt.

Van slimme instrumenten die leraren relevante informatie opleveren, tot op procesverlichting voor toetsprofessionals, zodat de menselijke kern van beoordelen onverminderd centraal staat.

Onze belofte:

We creëren leeromgevingen waarin digitale innovatie en menselijk contact hand in hand gaan.

Onderwijsvraagstukken die in dit thema centraal staan:

- Hoe kunnen we de menselijke aandacht behouden of zelfs vergroten, als we meer digitaal meten en verwerken?
- Hoe kunnen we zorgen dat we meer informatie halen voor didactisch handelen uit de data van onze opgaven?
- Hoe kunnen we technieken gebruiken voor authentiekere leer- en toetservaringen?
- Hoe kunnen we toetsmakers helpen om slimmer hun toetsen te maken, samen te stellen, te verwerken, na te kijken en te analyseren?

Cito
Amsterdamseweg 13
6814 CM Arnhem
Postbus 1034
6801 MG Arnhem
T (026) 352 11 11
www.cito.nl

